

Deze lesbrief nodigt uit om in de klas actief met filosofische vragen aan de slag te gaan. De lessuggesties zijn met name geschikt voor leerlingen in groep 6, 7 en 8.

De Scootmobiele Eenheid

Luca moet in de herfstvakantie naar een spijbelklasje, omdat ze na de lockdown besloten heeft om niet meer naar school te gaan. Thuis gaat het leren namelijk veel beter en daar is ze ook verlost van al die rare klasgenoten. In het spijbelklasje zitten ook de arrogante Elias, de sportieve Baris, barbie-look-a-like Melanie en de vrolijke Dylan. Hoewel ze eerst niet met elkaar praten, ontstaat er tijdens het proppen prikken in het park een band tussen de spijbelaars. Dan is de week afgelopen en moet Luca weer naar school. Maar de week en haar nieuwe vrienden hebben Luca op een idee gebracht waardoor dat misschien toch niet hoeft.

Auteur Mirjam Oldenhave
Illustrator: Rick de Haas
ISBN: 9789045127392
Uitgeverij: Em. Querido's Uitgeverij/
Singel Uitgeverijen, Amsterdam 2022

© ROBERT ELSING

OVER DE MAKERS

Mirjam Oldenhave schreef meer dan veertig boeken. Het meest bekend zijn haar boeken over *Mees Kees*, waarvan ook verfilmingen en televisieseries zijn gemaakt. De Nederlandse Kinderjury tipte acht van haar boeken en voor de boeken *Donna Lisa*, *Mees Kees - De sponsorloop* en *Mees Kees gaat verhuizen* ontving Mirjam Oldenhave van de Griffeljury een Vlag en Wimpel.

Rick de Haas heeft meer dan honderdvijftig boeken geïllustreerd, waaronder de boeken van *Mees Kees* en *De Gorgels*, geschreven door Jochem Myjer.

ONTWIKKELINGSGBIEDEN:

- filosofie
- oriëntatie op jezelf en de wereld

NODIG:

- werkblad
Lijk jij op Luca?
(voor elke leerling één)
- pen en papier
- eventueel tekenmateriaal

DUUR OPDRACHT:

20 minuten

**INDIVIDUEEL
EN KLASSIKAAL
NABESPREKEN**

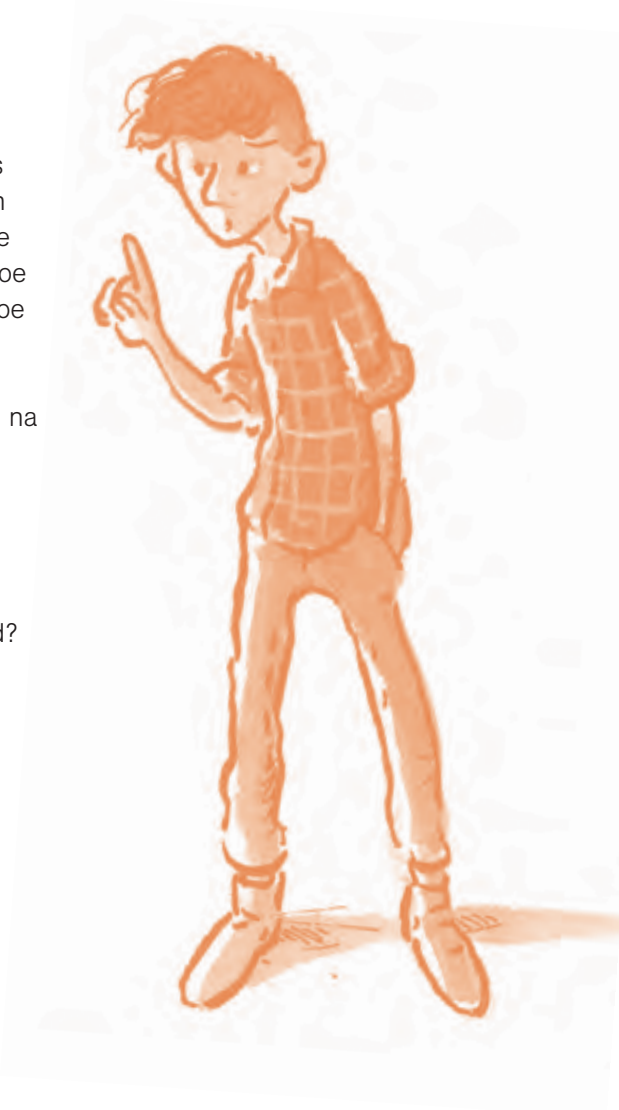
Leerlingen maken individueel de test op het werkblad en ontdekken aan de hand van de meerkeuzevragen wat ze gemeen hebben met Luca, de hoofdfiguur uit *De Scootmobiele Eenheid*.

Vinden ze het – net als Luca – moeilijk om contact te maken en voelen ze zich weleens eenzaam in een groep? Of gaat het omgaan met anderen ze juist heel gemakkelijk af? De testvragen laten leerlingen nadenken over hoe zij zich verhouden tot leeftijds-genoten en hoe zij zich voelen in een nieuwe groep.

Besprek – als iedereen klaar is – klassikaal na wat de uitkomsten zijn.

Voorbeelden van vragen die je kunt stellen na het maken van de test, die passen bij het onderwerp van het boek, zijn:

- Vind je de uitkomst van de test verrassend?
- Maak jij gemakkelijk contact met onbekenden?
- Hoe voel je je meestal in een groep? En hoe komt dat denk je?
- Vind je het belangrijk wat anderen van jou vinden?

Beantwoord de vragen en omcirkel het antwoord dat het beste bij je past. Tel je punten op en lees de uitslag in de zijbalk.

Jij lijkt een klein beetje op Luca. Net als het personage Elias ga je vooral lekker je eigen gang en daarbij hou je geen rekening met wat anderen van je denken. Je begrijpt anderen vaak verkeerd of wel vrienden en kunt in een groep wel vriendschap of verkeerdelijk begrip anders vaak verkeerd of gewoon niet zo bezig. Je concentreert je op je hobby's en andere dingen die je interesseren.

6 TOT 21 PUNTEN:

Jij lijkt helemaal niet op Luca. Je maakt makkelijk contact. Met mensen die je al wat beter kent, maar ook met onbekenden. Het maakt je niets uit wat anderen van je vinden en daarom vind je het ook niet spannend of moeilijk in een groep. Je lijkt wat dat betreft meer op de personages Dylan, Melanie en Baris uit *De Scootmobiele Eenheid*. Je voelt je thuis in een groep, brengt mensen bij elkaar en vindt met z'n allen veel gezelliger dan alleen.

11 TOT 15 PUNTEN:

Jij lijkt op Luca en vindt het net als zij niet altijd leuk in een groep. Je bent dan steeds bezig met wat anderen van je denken en vraagt je af of je wel 'normaal' bent. Je vindt alleen zijn prettiger en hebt vaak het idee dat je anders bent dan anderen. Daar is natuurlijk niets mis mee. Luca beseft aan het einde van het boek *De Scootmobiele Eenheid* dat ze uniek is en leert vooral dat ze zichzelf mag zijn. Misschien weet jij dit allang, en anders is het goed dat je dit nu ontdekt!

0 TOT 10 PUNTEN:

1: Stel dat je – net als Luca, Baris, Melanie, Elias en Dylan uit *De Scootmobiele Eenheid* – een week lang naar een speciaal spijbelklasje moet.

Hoe kom jij dan op de eerste dag bij zo'n nieuwe groep aan?

- a) Zenuwachtig. Je bent vooral bezig met wat iedereen van je zal vinden en hoe ze op je gaan reageren.
- b) Als jezelf. Je baalt wel dat je hierheen moet en hoopt dat het meevalt.
- c) Licht gespannen. Je bent benieuwd wat jullie allemaal moeten gaan doen deze week.

2: Hoe begroet jij de groep op dag twee van het spijbelklasje?

- a) Je stelt gelijk allerlei vragen over wat er zal gaan gebeuren vandaag.
- b) Je begroet iedereen hartelijk met een boks.
- c) Je doet niet aan begroeten en gaat gewoon op je plek zitten.

3: In het spijbelklasje beginnen de dagen met voor straf een vragenlijst invullen. Hoe serieus zou jij die vragen invullen?

- a) Je vult in wat je weet, maar doet niet enorm je best.
- b) Je doet je uiterste best. Niets invullen of fouten maken is niets voor jou.
- c) Je doet maar wat, waarom zou je hier je best voor doen?

4: Luca, Baris, Elias, Melanie en Dylan moeten met een oranje hesje aan vuilnis gaan rapen in het park. Hoe zou jij je voelen met zo'n hesje aan?

- a) Prima. Alles staat mij goed, dus ook zo'n oranje hesje.

- b) Dat staat heel dom, dus ik zou me niet goed voelen.
- c) Raar, een beetje alsof ik een verkeersregelaar zou zijn.

5: Hoe zou een leraar jou omschrijven in de klas?

- a) Als een slimmerik die bijna alles al weet en snel is van begrip.
- b) Als gangmaker, een beetje brutaal, maar wel grappig.
- c) Als iemand die wat meer zelfvertrouwen mag krijgen.

6: Wat vond je van het online onderwijs tijdens de lockdowns in de coronaperiode?

- a) Dat was heel prettig en ik mis dat soms wel.
- b) Prima, ik kon lekker doorwerken en me goed concentreren.
- c) Heel saai, ik miste mijn klasgenoten.

7: Ben jij na een week, in bijvoorbeeld zo'n spijbelklasje, al goede vrienden met mensen?

- a) Ja, als je een klik met iemand hebt, kan dat al na een dag.
- b) Misschien, maar ik maak over het algemeen niet heel snel nieuwe vrienden.
- c) Nee, ik vind het moeilijk om contact te maken en noem iemand niet snel een vriend.

Tel nu je punten bij elkaar op!

- 1. a = 1 | b = 2 | c = 3
- 2. a = 3 | b = 2 | c = 1
- 3. a = 1 | b = 3 | c = 2
- 4. a = 2 | b = 1 | c = 3
- 5. a = 3 | b = 2 | c = 1
- 6. a = 1 | b = 3 | c = 2
- 7. a = 2 | b = 3 | c = 1

LESSUGGESTIE 2

WAT SCHRIJF JIJ?

ONTWIKKELINGSGBIEDEN:

- filosofie
- schrijfvaardigheid

NODIG:

- pen en papier

DUUR OPDRACHT:

45 minuten

IN TWEETALLEN EN INDIVIDUEEL

Laat iedere leerling een van onderstaande filosofische zinnen uit het boek kiezen:

Een kanarie in een kippenhok is en blijft een kanarie.

We waren geen groep, maar vijf losse kinderen.

Ik hoor bij de kinderen die niet eens weten of ze ergens bij horen.

Vervolgens overleggen de leerlingen in tweetallen wat de schrijver met deze zin wil zeggen. Vragen om de leerlingen op weg te helpen zijn:

- Zijn we allemaal alleen, of hoor je altijd ergens bij?
- Wat is dat eigenlijk, ergens 'bijhoren'?
- En wie bepaalt dat?
- Hebben anderen invloed op wie je bent?

Daarna gaan de leerlingen individueel verder aan de slag met de zin en de antwoorden op de vragen. Ze maken hier een uitlegverhaal of een fantasieverhaal van.

OPTIE 1 - UITLEGVERHAAL

De leerlingen schrijven de filosofische zin bovenaan het vel en leggen daaronder in een kort verhaal uit wat ze daarvan vinden. Om dat uit te leggen, kunnen ze een voorbeeldsituatie bedenken die erbij past.

OPTIE 2 - FANTASIEVERHAAL

Voor het schrijven van een fantasieverhaal kunnen de leerlingen een van de filosofische zinnen gebruiken. Een van de personen in hun verhaal kan die zin denken of uitspreken. Dat kan in het midden van het verhaal zijn, maar ook aan het einde.

Schrijftips daarbij zijn:

- Bedenk waar het verhaal zich afspeelt en hoe de omgeving eruitziet.
- Welke personen of dieren spelen mee in het verhaal?
Hoe heten ze en wat doen ze?
- Waarom zijn ze hier bij elkaar?
En waar praten ze over?
- Hoe denken ze over de filosofische zin?
- Wie van hen spreekt die zin uit en hoe reageren de anderen daarop?

Als de leerlingen klaar zijn met hun verhaal, kunnen ze het aan elkaar voorlezen.

ONTWIKKELINGSGEBIEDEN:

- sociale vaardigheden
- oriëntatie op jezelf en de wereld

NODIG:

- vier knipvellen
Eigenschappenspel
(voor elk groepje één set knipvellen)

DUUR OPDRACHT:

40 minuten

IN GROEPJES

De hoofdpersonen uit *De Scootmobiele Eenheid* kijken de eerste dagen de kat uit de boom, ze hebben allerlei vooroordelen over elkaar en sommige zijn onzeker over zichzelf. Maar als ze elkaar eenmaal leren kennen, is het ijs snel gebroken en zien ze juist elkaars positieve eigenschappen. Daardoor halen ze het beste in elkaar naar boven. Bij dit spel gaan de leerlingen dat ook doen.

TIP: neem de eigenschappen die op de kaarten staan met de leerlingen door en controleer of iedereen de betekenis kent.

Verdeel de klas in groepjes van ongeveer vier leerlingen. Elk groepje knipt de kaarten van het knipvel uit en schudt ze. Iedere leerling krijgt vier kaartjes in zijn hand.

De rest van de kaarten liggen blind op een stapel in het midden van de tafel. De jongste begint en trekt een kaart. Van de vijf kaarten die hij in zijn hand heeft, kiest hij er een die hij bij iemand uit het groepje vindt passen. Deze kaart overhandigt hij waarbij hij vertelt waarom hij deze eigenschap bij deze klasgenoot vindt passen. De leerling die een kaart ontvangt legt deze open voor zich neer.

Nu is het de beurt aan de volgende speler (met de klok mee) en herhalen de handelingen zich. Het spel is afgelopen als de stapel op is en de leerlingen geen eigenschappen meer in hun hand hebben die ze bij iemand uit het groepje vinden passen.

Bespreek het spel na in een klassikaal gesprek. Laat leerlingen om de beurt de eigenschappen voorlezen voor die hun klasgenoten hen toebedelen en vertellen welke eigenschappen ze al verwacht hadden te zullen krijgen en over welke eigenschappen ze verrast zijn. Snappen ze door de uitleg van hun klasgenoot waarom ze dat kaartje toch ontvangen hebben? Praat vervolgens verder over hun zelfbeeld en het beeld dat anderen van ze hebben. Komen die overeen of juist niet?

De volgende vragen kunnen hierbij helpen:

- Is hoe je jezelf ziet ook hoe anderen jou zien?
- Hoe kan het dat dit soms verschilt?
- Wat heeft het beeld dat een ander van jou heeft voor invloed op jou?
- Wie kent jou het beste: jijzelf of een ander?

COLOFON

Deze lesbrief is een uitgave van Em. Querido's Uitgeverij / Singel Uitgeverijen
Illustraties Rick de Haas **Redactie** Firma Fluks
Vormgeving Marjolein Ruiter

Vind deze en nog veel meer andere lesbrieven op www.naarschoolmetquerido.nl.

De Scootmobiele Eenheid is het kinderfilosofieboek van de Maand van de Filosofie 2022.

Knip alle kaartjes op de vier knipvellen uit, schud ze en geef iedereen in je groepje vier kaartjes.

Leg de kaartjes die over zijn op een stapel in het midden van de tafel, zodat iedereen er goed bij kan.

Leg de kaartjes op een stapel met de woorden naar beneden, zodat je ze niet kunt zien.

aardig

avontuurlijk

behulpzaam

beleefd

bescheiden

betrouwbaar

creatief

doorzetter

eerlijk

energiek

enthousiast

fantasierijk

geduldig

grappig

gul

hardwerkend

kalm

krachtig

leergierig

lief

moedig

netjes

nieuwsgierig

optimistisch

origineel

positief

respectvol

rustig

slim

snel

sociaal

spontaan

sportief

sterk

uitbundig

veelzijdig

verantwoordelijk

vriendelijk

vrolijk

zelfverzekerd

zorgzaam

(zelf iets invullen)

